

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

Одъ овога листа излазе свакога месеца по четири броя. —
Цена му е на год. 4 ф. на по године 2 ф. на четвртъ год. 1 ф. а.вр

БРОЙ 3. У Новоме Саду, 21. Януарія 1861. **ГОД. IV.**

Изясненіе молитава изъ Часловца.

1. Помани Господи шкш благъ рабы твоа. — По-
мени Господе, као благъ, слуге твое; Ты о Господе,
кои си добаръ, сети се своихъ слугу; сети се свію
христіана кои су се одавде к' теби преселили.

и елика кз житіи согрѣшиша, прости. — што
су у животу сагрѣшили, што су за живота егрѣшили,
прости имъ.

никтоже бо безъ грѣха, тѣкми ты могій и пре-
ставленнымъ дати покой. — Нико бо безъ грѣха нѣ;
еръ нѣ нитко безъ грѣха, — само си ты безъ грѣ-
ха, кои можешъ и преставлѣннымъ (оныма кои су се
теби преселили, кои су умрли) дати покой. —

2. Глубиною мудрости челоуѣколюбиву вса стро-
дѣй. — Ты кои дублиномъ мудрости челоуколюбиво
све уређуешъ.

и полезное всѣмъ подавай. — И кои полезно сви-
ма даешъ. Кои свима людма даешъ, што е за ны ко-
ристно.

едине Содѣтелю. — ты едини створителю! —
оупоконь Господи дѣшы рабз твоихъ, — упокой
Господе душе слугу твоихъ.

на та бо оупоканіе возложиша, творца и зиж-
дителя и Бога нашего. — Еръ на Тебе ухваиъ поло-
жише; еръ докъ су овде живили уздали су се слуге
твое на тебе творца, саздателя и Бога нашего.

WWW.UNILIB.RS 3. Со скатими оупокой Хрїсте дѣшы равшкк твоихъ, — Са светима упокой Христе душе слугу твоихъ. Упокой, смири, намести Господе Иисусе Христе душе слугу твоихъ кои су помрли са светима, са избранима твоима. Кои се люди називаю свети? Гди пребиваю свети после смрти? Ёли добро у царству небесномъ? Како намъ валя живити, да заслужимо царство небесно?

идѣже нѣсть болѣзнь, ни печаль, ни коздиханіе, — гди нема болести, ни туге, ни удисаня. Како в овдѣ людма на земљи? Ёли свагда и свакоме човѣку овдѣ на земљи добро? Ёси л' быо кадгодѣ болестанъ? Па како ти в онда было? Ето видите дѣцо, тако свакій човѣкѣ на овомъ свѣту може у зло пасти, разболети се осиромашити; мора да жали да своимъ покойницима, и свакояке га бриге обузимаю, а у Божиємъ небесном царству нит' е ко болестан, нит' тужанъ, нити мора удисати и плакати.

но жизнь безконечнаа, — но животъ е безъ края. У царству небесномъ трае животъ безъ края и увѣкѣ в тамо добро, свакоме кои заслужи да у то царство примлѣнъ буде. Како мы можемо заслужити царство небесно? Како се дакле имамо владати? Зна л' ми кои Псалтирацъ изговорити еданъ псаломъ, у коме се каже ко ће доћи у царство Божіе. (Пс. 14).

4. Блажимз та вси роди Богородице Дѣво, — Блажимо те, за срећну те држимо, сви родови, — сви нараштаи о Богородице Дѣво!

вз та бо некмѣстимый Хрїстосъ Богъ нашъ кмѣститиса благоволи. — Ёрѣ у тебе е онай кои се не може нигде сместити Христосъ Богъ нашъ, сместити се благоволи; ерѣ си ты Христа Бога нашего родила.

Блажени есми и мы предстателство та имѣще,

— Сређни смо и мы предстательницу, заштитницу, обранителъку тебе имаюћи.

День бо и ноць, молишиа ш насъ. — Еръ се ты даню и ноћу молишь за насъ.

и скиптри царствїа твоими молитвами оутверждаются. — И скиптри царства твоима молитвама утврђую се. Царско правительство утврђуе се твоимъ молитвама.

Тѣмъ воспѣвающе копїемъ ти: радѣйся благодатная Господь съ тобою. — С' тога пѣваюћи вапїемо ти: Радуй се благодатна, Господь е съ тобомъ.

Б. Помани Господи, вз надежди воскресенїа жизни вѣчнаа, оусопшыа отцы и братїю нашу. — Помени Господе у надежди ускренућа живота вечноа уснувшe, преминувшe, отцеве и браћу нашу. Господе помени све старїе, и све вршняка наше, кои су надаюћи се на обште васкресенїе и на животъ вечный умрли. У коме члану вѣри вѣруемо мы да ће быти васкресенїе мртвыхъ? а у коме да ће быти животъ вѣчный? Коя су то четири последня? Какву мы науку можемо за себе извести изъ тога што знамо шта свакога човека после смрти на ономе свѣту очекуе? Коимъ начиномъ пребываю овде на земљи живѣћи христяни у заедници са онима кои су помрли? (Кадъ се нѣи сећаю, за нѣи се Богу моле, даю ихъ споминяти на св. литургіа, изилазе имъ гробъ, за душу нѣихову чине милостиню, и на нѣихова добра дѣла угледаю се).

и вса ко благочестїи и вз кѣрѣ скончавшиася. — И све у побожности и у вери скончавше се; помени Господе и све кои су у побожности и у вери с' овогъ света отишли. Како валя да живи сваки христянинъ? Како се има свакій у болести владати? Како се имаю старати сродници и дворбеница болестникови за спасенїе душе нѣгове. (Валя да зову свеште-

ника да болестника исповеди, причести, и да свештанъ масла даю чинити. *)

и прости имъ всякое согрѣшеніе, колное же и неколное, словомъ, дѣломъ или помишеніемъ согрѣшеное ими. — И прости имъ Господе свако сагрешенъ, волно и неволно, речію, дѣломъ или помишенемъ сагрешено одъ нихъ. Кадъ греши човѣкъ хотимице? Кажи ми кои грѣхъ кои бы нехотице быо учинѣнъ? Ко греши речма? Кои греши дѣломъ? Ко греши помишлѣнѣмъ? Кажи ми све грехове кои се речма греше? (Псовка, лажна сведочба, хвалити, савѣтовати туђъ грехъ итд). Кажи ми кои грехъ што се дѣломъ чини?

и всели а въ мѣста свѣтла, — и усели ны, — покойнике, — у мѣста свѣтла.

въ мѣста прохладна, — у мѣста ладовна.

въ мѣста покойна, — у места покойна, тиха, мирна.

Ѣнюдъже Ѣбѣже всякаа болѣзнь, печаль, и коздиханіе. — Одкуда одбѣже свака болестъ, туга и уздисаннѣ.

идѣже присвѣщаеъ свѣтъ лица твоєго, — где свѣтли свѣтлость лица твоєго.

и веселитъ вса Ѣ въка скатыа твоа, — и где светлость лица твоєго весели све одъ въка (одъ вайкада) свете твоє.

даруй имъ и намъ царствіе твоє, — даруй ныма и нама царство твоє.

и причастіе неизреченыхъ и вѣчныхъ твоихъ благъ, — даруй покойницима и нама учестіе, део, заедницу у неизреченихъ и вѣчныхъ твоимъ благама; дай да наши покойници, а и мы уживамо твоя вечна блага.

*) За ову дужность слабо данасъ знаю люди наши; зато валя децу о томе найвеѣма увавешивати.

WWW.UNI... ТКОСА БЕЗКОНЕЧНЫА И БЛАЖЕНЫА ЖИЗНИ НАСЛАЖ-
ДЕНІЕ. — Даруй покойницима и нама твоегъ безконеч-
ногъ и блаженогъ вѣчногъ живота наслаженѣ.

Ты бо еси жизнь и воскресеніе и покой оусоп-
шихъ равнхъ твоихъ Христе Боже нашъ. — Ербо ты
еси животъ и ускренуѣ и покой уснувшихъ (преми-
нувшихъ, помрлихъ) слугу твоихъ Христе Боже нашъ.
Ты даешъ животъ, воскресеніе, и упокоенѣ добрымъ
людма. —

и тебѣ славу возсилаемъ со безначальнымъ тво-
имъ отцемъ, и прескатымъ и благимъ и животвора-
щимъ твоимъ Духомъ. — И мы теби славу горе ши-
лѣмо са твоимъ отцемъ, кой нема почетка, и с' пре-
светимъ и благимъ и животворѣимъ твоимъ Ду-
хомъ.

нынѣ, и присно и кз вѣки вѣкхъ. — Сада и
свагда и у векове векова. В.

Житіе Св. Василія Великого,

Архиепископа Кесаріе Канадокійске.

(Свршетакъ.)

Царъ Валентъ, кой е однако на то ишао да
аріанство распространи, а православіе упропасти, по-
шлѣ еданнытъ своегъ званичника Модеста у Кесарію с'
наредбомъ да Архиепископа Василія приволи одреѣи
се вѣре православне и преѣи на цареву т. е. аріан-
ску вѣру. Модестъ дошавши у Кесарію призове к' се-
би Василія, и запыта га, зашто се непокори воли
царевой и непреѣе на нѣгову вѣру. Василіе на то од-
говори: „Зато ерѣ ми Господъ Богъ, кой е далеко
веѣій одъ цара, забраное то чинити!“ Зарѣ се ты не-
боишь цареве силе — продужи Модестъ — онъ ты
може твое достоянство и твою честь одузети, може-

те у найвећу беду низринути, свакојкимъ мукама умучити, и најпосле и животъ ти одузети.“ Светитель одговори: „Све те претнѣ нису кадре мене поплашити. Небоимъ се да ћу имаѣ изгубити, еръ осимъ ове хальнице на мени, и осимъ неколико кнѣига ништа друго немамъ. Не боимъ се прогнавія еръ е ова земля Божія, а небо е мое право отачаство, то ми неможете одузети. Муке ме ваше немогу дуго мучити, еръ е мое тѣло слабо, и на првый ударацъ мораће смрти подлећи. Желите л' ме убити? а вы чините то што пре. Я се смрти небоимъ, еръ самъ подпуно увѣренъ да ћеме она саединити с' Богомъ моимъ.“ Модестъ се зачуди овомъ одговору и рекне: „Юшъ се досадъ нитко ніе усудио тако слободно самномъ говорити.“ А Василие му одговори: „То вальда отуда долази, што ты іоштъ нигда ниси имао прилику с' Епископомъ говорити, еръ у оваковомъ случаю свакій православный Епископъ говори тако исто, као што я садъ теби говоримъ. У свему другоме мы смо скромни и према свакоме понизни, али гдѣ се тиче Божию правду бранити: ту немамо мы никаквога прирѣвія, и презиремо све друго, ватру, мачъ, дивлѣ звѣрове, и гвоздене ченгеле; — ни одъ какве се муке я неплашимъ, и готовъ бы быо не еданпутъ него кадъ бы могуће было, и више пута за правду умрети.“ — Я ти до сутра дамъ времена, да се о овой ствари промыслишъ, одпуштаюћи архиепископа рекне напоследку Модестъ. — „А я ћу бити сутра онай истый, кои самъ и данасъ,“ праштаюћи се одговори Василие.

Кадъ царъ разбере за ове одговоре Василиеве, почне га и самъ уважавати, и остави га нѣко време на миру, али проклеті аріевци дотле нису имали мира ни покоя, докъ нису опетъ навели цара, те изда заповѣсть да се Василие Великій ноћу изъ престолногъ свогъ мѣста подъ стражомъ у заточеніе одне-

ти.има.rs Све е веѣ было спремлѣно да се ова потай-
на заповѣсть потайно изврши, кадъ алъ наеданпуть
ноѣу люто се разболи царевъ малый синчиѣъ, и ца-
рица се одъ страха и одъ непововольногъ сневаня
яко уплаши. Царъ у невољи помисли, да нѣ то ка-
штига Божія збогъ оне заповести, кою е противъ св.
Василія издао, и одма преко своихъ посланика замо-
ли Светителя да доѣе и да своіомъ молитвомъ изцѣ-
ли болногъ му сынчиѣа. Василіе доѣе и обеѣа да ѣе
царева сына изцѣлѣти, али само подъ тымъ услови-
емъ, ако царъ даде свою рѣчь, да ѣе чедо свое у
православной вѣри воспитати. Царъ даде свою рѣчь,
а Василіе се Богу помоли и тай часъ дѣте оздрави.
Чимъ Василіе отиде а царъ преступи свое обеѣанѣ и
даде дѣте одъ Аріанскогъ Епископа крестити, али га
казнь Божія постигне, ерѣ на скоро затимъ дѣте се
разболи и умре.

После нѣкогъ времена хтѣде царъ опеть св. Ва-
силія прогнати и сѣдне на столицу да пресуду про-
тивъ Светителя подпише, али се столица подъ нымъ
сломие. Онъ устане и узме едно за другимъ три пе-
ра (тресе за писанѣ) да пресуду подпише, али му се
сва три пера сломию, и кадъ четврто у руку узме,
почне му рука яко дрктати. Нато царъ подере пре-
суду, и остави Светителя на миру.

С' еднимъ искуснымъ лѣкаромъ Евреиномъ Све-
тый се често дружію, у той надежди да лѣкара о-
вогъ у Христову вѣру обрати. Лѣкаръ е изъ друшт-
ва са Светителѣмъ научио быо вѣру Христову, али се
нѣе хтео никако склонити да ю вѣруе и да се крсти.
— Меѣутимъ се Василіе яко разболи, и даде дозва-
ти к' себи онога лѣкара, па га запыта има ли надеж-
де да ѣе оздравити. Лѣкаръ му одговори: „Нема ни-
какве надежде, него ты іошѣ данасѣ морашѣ умерети.“
„А шта бы ты на то казао — примѣти болникъ —

„ако ја јошћѣ и сутрашній данъ преживимъ?“ „То неможе бити, — одгови Евреинъ, — и ако то буде ја ћу се одма крстити.“ „Нека буде тако“ с' радошћу рече на то Светитељ и помоли се Богу да га дотле у животу обдржи, докъ овогъ Евреина у вѣру Христову неприведе. Сутра данъ Василије устане изъ постелѣ. Евреимъ дође призна да е нѣгово издѣленѣ было чудо Божіе, и зажели одма крстити се. Св. Василије одведе га у цркву и како нѣга тако и сву му породицу у присутству многога народа крсти.

Пошто се ово сврши Светитељ легне опетъ у постелю, болестъ му се поврати и последњи часъ нѣговогъ земальскогъ живота приближи се. Предъ смртъ свою, опомене све притомне свое да буду постоянни у вѣри православной. У самомъ самртномъ часу обяви околостоеѣима како види ликъ анѣлскій кои га на небо позива, и изрекавши речи: „У твое руке предаемъ духъ мой!“ преда духъ свой Богу у 49-ой живота свогъ години, год. 378. после Христа. Савъ народъ у нѣговой епархіи и у цѣлој околини жаљо е св. Василија као свога отца и највећегъ добротвора. При спроводу нѣвогъ тѣла у гробницу было е толико много свѣта, да су се све куће и сами кровови по улицама, куда е спроводъ пролазио, с' народомъ напуњѣне быле. Мало и велико хитило е к' самртномъ одру, да отдаде последнѣ цѣлованіе ономъ, кои е цѣлога живота свога за угледъ архипастирскихъ врљана народу свомъ служио. Другъ Василиевъ Григоріе Назіанзинъ лежао е боланъ кадъ му е гласъ о смрти свогъ любимца донешенъ, и ніе могао при укупу нѣговомъ лично присутствовати. После нѣкогъ времена писао е онъ утѣхе нѣко немно роѣеноме брату Василиевомъ св. Григорію Нисскомъ, у коме за себе вели, да е онъ сада преполовлѣнъ, и да му е едина половина мртва са любезнымъ другомъ Васи-

ліемъ; нѣга онъ често у сну виђа, и одъ нѣга при-
ма савете и упутства у добродѣтели, као што е за
живота на яви примао. Добрый другъ Василіевъ до-
шао е после тога у Кесарию и држао е задушнице на
гробу светопочившега најболѣгъ и најискреніегъ дру-
га и пріятеля, и говорио красно надгробно слово у
похвалу нѣгову.

Наша света православна црква назива овогъ Све-
тителя трудолюбивомъ своіомъ пчелицомъ, и о нѣму
овако пов: „Ты си сабрао свою светаца добродѣте-
ли отче нашъ Васи́ліе: Мойсеову кротость; Илійну
ревность; Петрову исповѣдъ; Іоаново богословіе: Ты
си отаць сирота и бранитель удовица; богатство си-
ромаха и утѣха болныхъ, подпора старости и наука
младости.“

У споменъ св. Васи́лія, у народу нашемъ меси се
на нѣговъ празникъ погача, која се зове: *Василица*, и
у славу нѣгову сѣче се на многимъ местима божићни
колачъ. В.

О манама и недостатцима, у нашимъ школама,
и коимъ начиномъ могу учителя помоћи, да се
те мане уклоне.

У коме годъ деланю има мана и недостатака, ту
не може делатель покрай најболѣ волѣ свое напредо-
вати онако, као што жели, као што бы требало. —
Све лепе мисли, све племените намере, све красне
желѣ мора често, збогъ ове илѣ оне, манѣ илѣ веће пре
преке да напусти, и у немаръ забаци. Па што е више тыхъ
препрека, то се манѣ напредовати може. — Али, ако
е делатель одважанъ, срдцемъ и душомъ за свой по-

сао заузетъ, потрудиће се да свеколике сметнѣ над-
влада, и све препоне уклони, ерѣ зна да му у толико
већа часть и дика пристои, у колико ихъ више по-
беди, па дело свое сврши. —

У нашимъ школама има силно мана, много не-
достатака! ако си ихъ радѣ познати, а ты загледай
у Србскій Дневникъ почевши одъ 18. броя 1860. год.
па далѣ редомъ; тамо ћешъ ихъ све видити моћи. Све
те мане валя уклонити, ако желимо — а то треба
— да намъ школе напредую, да намъ што пре про-
цветаю. Брига и старанѣ о томъ највећма се учите-
ля тиче зато, што ихъ они најпре и најболѣ све о-
пазити и лека имъ набавити могу. —

Истина сами они не могу ихъ уклонити, ербо ту
се иште средства — највише новчана средства — ал'
помоћи могу да се уклоне. Како? — Кадъ улію лю-
бавъ и поштованѣ у срца обштинскихъ старешина и
дечіихъ родителя према школи, и настое, да іој сви
важностъ и пробитачностъ нѣву упознаду и цене,
кадъ гледе, да сви увиде и увере се, да е школа на-
родна еднѣй најпречій лекъ противу данашњихъ
светскихъ опачина, противныхъ христіянству, против-
ныхъ човечности; и да припознаду, да е она после
св. матере цркве најнужніе, најполезніе и најсаяніе
заведеніе, кога блесакъ цео народъ обасява, цео
народъ усрећава, ерѣ таму незнања, мракъ глупости
разгони. —

Таке мисли о школи даће они людма онда, кадъ,
живећи са свыма у любви, у свакој прилици живо
имъ говорили буду о срећи, кою добро уређена шко-
ла вароду дае и о набавляню новца на ту цѣль; кадъ
се трудили буду, да имъ школе приметно напредую,
па народъ да осети и види напредакъ тай; заш' кадъ
то види, зацело ће набавити све оно, што му учи-
тели, за нужно саветовали буду, радо ће дати и по-

следно пару на школке потребе, с' пунымъ уверенѣмъ, да ће се то многостручно наплатити. — Тымъ путемъ могло бы се и до фундаціе доћи, а онда ће се лако мане и недостатци изъ нашихъ школа уклањати! —

М. Настасићъ
свршеный предуготовник.

П а р а м и т њ е .

Х. Ёмство рода човечіево.

Родителски е грехъ кодъ Бога са децомъ уяченъ; што отцеви скриве, то деца и унуци каю.

Кадъ оно Богъ на гори Синаю избраномъ народу свомъ законъ даде, онда и емце заиска говорехи: дайте ми емце, да ће те заповеди мое држати.

Ови му споменуше свое праведнике предке и праотце, алъ Богъ нехте овогъ емства примити: „нећу нѣи, ови су грешници были и преступници завета као и вы, већ оѣу вашу децу и ваше унуке у залогъ.“

Тада све душе, и оне нерођене што около горе синайске сабранные стояше, и сва деца с' недара и с' крила материви дигоше свое гласе и примише емство.

Онда рече Богъ: я самъ Богъ вашъ, Богъ яки и ревнивъ, кои ћу грехе отаца каштиговати на деци до трећегъ и четвертогъ рода, ако неузлюбе мене; али ћу и милости чинити и благосиляти у иляде родова оне, кои ме любили буду и мое заповести извршавали.

Мойсие се међутимъ приклонѣнъ моляше, а гласъ се изъ облака зачу: „Штедри и милостиви Господе! дуготрпеливи и многомилостиви! ако и каштигуешъ децу и унуке за грехе отаца нѣиови, али ихъ и благосиляшъ у неброене иляде родова.“

Болый Светъ.

Некій человекъ живіо в са женомъ и с' двое деце, на едномъ пустомъ острову у средъ великаго мора. Онъ в са своіомъ породіномъ пре неколико година, кадъ су му деца іошъ врло мала была, моремъ пловио, па имъ се лаѣа близу овога острова распадне, а они се спасу, и сви четворо среѣно на острово изиѣу. Ту су они у едной усамлѣной горскеой пеѣиени становали; зелѣмъ и коренѣмъ се ранили, и бистру водоу изъ извора пили.

Деца се нису могла сетити, где су пре живила, и како су овамо дошла. Они нису знали ни за какву другу землю осимъ овогъ острова, ни за друга ела, као што в воѣе, млеко, лебаць, него су само знали за она ела и оно пиѣе, што су га на евоме острову имали.

Еднога дана доѣу однекуда на маломе чамцу четири Арапина, и извезу се на ово острово, а чамаць привежу за едно дрво у край мора. Отаць и мати обрадуо се овима людма, знаюѣи да ѣе се скоро навршити сва страдања нѣихова, и да ѣе се они на овоме чамцу моѣи среѣно избавити изъ овогъ пустогъ острова и превести у другу болю и лепшу землю. Али чамаць быяше врло маленъ, и они се немогаху сви четворо у нѣга сместити. Зато науми отаць найпре самъ преѣи у ту другу землю.

Мати и деца стану плакати, кадъ онъ у чамаць седе, и кадъ се црни арапи за весла латише, па чамаць одъ одъ брега отискоше. Али имъ отаць рекне: „Неплачите, тамо на оной страни, куда я полавимъ, много в болъ живити него ту на томъ острову; стрпите се само мало, па ѣете и вы скоро замномъ доѣи.

Арапи пренесу отца преко мора на другу страну,

па се врате опетъ на острово да однесу и матеръ. Деца стану садъ іошъ веѣма плакати за матеромъ, него што су плакала за отцемъ, а мати имъ рекне: „Неплачите драга децо моя! Мы ѣмо се тамо у оной другой земљи, где вамъ е отаць састати, и сви заедно живити. Арапи превезу и матеръ на ону страну мора, па онда дођу и по трећій путъ на острово по децу.

Деца уђу у чамаць, али са великимъ страхомъ, врѣ се бояху одъ црнихъ арапа. Што су се далѣ одъ острова отискивали, све су се веѣма бояли; а и како небы, кадъ се чамаць подъ нѣма еднако люляо, а они ништа друго немогаху видити него свудъ унаоколо воду, надъ собомъ небо, а са собомъ црне арапе. На еданпутъ опазе суву земљу, на брегу свое родителъ, кои ихъ с' радощѣу очекиваху. Кадъ чамаць на обалу приспе, отаць и мати пруже своіой деци руку, те ихъ изведу на суво, посаде ихъ подъ едно листато дрво, и донесу имъ за ело бела хлеба и сладкога млека. „Ал' смо мы были луди што смо се бояли, — рекну садъ деца — та требало е да смо се радовали, кадъ су она четири човека дошла, да насъ превезу овамо у ову другу земљу, у којой е много лепше и много болѣ, него тамо на ономъ пустомъ острову!“

„Дечице моя! — рекне имъ на то отаць: — Нашъ прелазакъ са оногъ пустогъ острова на ову питому и лену страну, служи намъ за врло велику и добру науку: „Мы се сви морамо іошъ еданпутъ селити одавде на другій много лепшій и много болшій светъ. Цела земља, на којой мы живимо, наликъ е на оно наше острово, а ова питома страна, где се садъ находимо, нешто е мало наликъ на онай другій светъ; али е тай другій светъ іошъ много лепшій, и тамо се много лепше живи него овде. Прелазакъ нашъ

преко бурнога мора, есть слика смрти. Онај чамацъ опоминѣ насъ на мртвачка носила, на којима ће насъ, кадъ умremo, четири човека на гробљѣ однети. Зато децо моя, кадъ куцне часъ, да я или ваша мати умremo, то онда немојте за нама плакати, нити ядикувати. Смртъ за добре люде ние ни мало страшна; она е само прелазакъ са овога света у другій много болій светъ!“

превео Н. Ђ. В.

П О П И С Њ

учителскихъ плата контрактима и фасіама утврђенихъ.

Баносторъ дае 126 фор. 20 пож. жита, 15 пож. кукуруза, 6 хватій дрва, 12 фун. свеѣа, квартиръ са едномъ собомъ, куйномъ, комеромъ, и подрумомъ. За огревъ школе, чишћенѣ и греянѣ нема означено, шта се и како дае.

Вачинци даю 168 фор. 25 пож. жита, 20 пож. кукуруза, 6 хватій дрва, 10 фун. свеѣа, квартиръ са едномъ собомъ и куйномъ. За огревъ школе и фамилияза као и Баносторъ.

Беоцинь дае годишнѣ 210 фор. у готовомъ новцу, 20 пож. мер. жита, 20 п. м. кукуруза, 6 хватій дрва, 12 фун. лоянихъ свеѣа, за чишћенѣ и ложенѣ школе 25 фор. 20 нов. и квартиръ са 2 собе, куйномъ, комеромъ, шупомъ и подрумомъ. За школу нема одређено огрева, него деца по комадъ дрвета одъ куће доносе. —

Беркасосо дае 126 фор. 20 пож. жита, 20 пож. кукуруза, 6 хватій дрва, 12 фун. свеѣа, квартиръ са едномъ собомъ куйномъ и подрумомъ. За огревъ школе 6 хватій дрва и 16 фор. за чишћенѣ и греянѣ.

Бешеново дае 160 фор. г. н. 25 пож. жита, 6

хватій дрва, 6 фун. свећа, 3 хв. дрва за огревъ шко-
ле, 6 фр. за чишћенѣ и ложенѣ школе, и квартирѣ с'
едномъ собомъ, куйномъ, и баштомъ одъ 500 □
хватій.

Бингула дае 168 фор. 25 пож. жита, 20 пож.
кукур. 6 хватій дрва, 10 фун. свећа; квартирѣ са ед-
номъ собомъ, куйномъ, коморомъ, шталомъ и подру-
момъ, и башту, и 12 фор. за фамилияза.

Вогани даю 31¹/₂ фор. 16 ланаца землѣ, 2 хвата
дрва, 1. собу и куйну са баштомъ одъ 165 □ хва-
тій.

Бресшачъ дае 160 фор. г. н. 25 п. м. жита, 6.
п. м. кукуруза, 6 хв. дрва, 6 фун. свећа, 4 хв. сла-
ме за школу, 14 фор. за чишћенѣ и ложенѣ, и квар-
тирѣ са 2 собе, куйномъ, коморомъ и баштомъ 160
□ хв. —

Вуковацъ поредъ Сомбора дае 157¹/₂ ф. 30 пож.
жита, 3 хвата дрва, 1 собу и куйну, за огревъ шко-
ле 4 хвата сламе, 5 фор. за фамилияза, и 30 фор. за
школске потребе.

Буфановци даю 200 ф. г. н. 20 п. м. жита, 12¹/₂
п. м. кукуруза, 4 хвата дрва, 4 фун. свећа, 2 хвата
сламе за огревъ школе, 20 фор. за чишћенѣ и ложе-
нѣ, и квартирѣ са 2 собе, куйномъ, коморомъ и ба-
штомъ одъ 160. квадр. хватій —

Визифъ дае 126 фор. 20 пож. жита, 15 п. куку-
руза, 3 х. дрва, и 3 х. сламе, 12 фун. свећа, квартирѣ
са 2 собе и куйномъ и за огревъ школе 3 хвата
дрва.

Воганъ дае 160 фор. г. н. 25 п. м. жита, 6 хв.
дрва, 6 фун. свећа, 2 хв. сламе за школу, 6 фор за
чишћ. и ложенѣ, и квартирѣ са 2 собе, куйн. ком. и
баштомъ одъ 400 квадр. хв. —

Врдникъ дае са 160 фор. г. н. 7¹/₂ п. м. жита,
6 хв. дрва, 5 фун. свећа, 2 хв. дрва за школу, 5 фр.

за чишћ. и лож. шк. и квартиръ с' 1 собомъ, куйномъ, подрумомъ и баштомъ одъ 300 квадр. хв. —

□ *Грабово*, 126 фор. 20 пож. жита, 15 кукуруза, 6 хватій дрва, 12 фун. свећа, квартиръ са 1 собомъ, куйн. комор. и подрумомъ, за огревъ школе као и Баносторъ.

— *Гргуревци* даю 200 фор. г. н. 25 пож. мер. жита, 6 хватій дрва, 6 фун. свећа, 3 хв. дрва за школу, 5 фор. за чишћ. и лож. шк. и квартиръ са 1 собомъ, куйномъ и подрумомъ. —

Деронѝ, 84 фор. 30 пож. жита, 2 хвата дрва, 1 ютро ливаде, квартиръ са 2 собе куйн. комор. и баштомъ одъ 100. квадр. хв. юшъ дае 220 фор. за остале школске потребе, алъ неозначено коме и како.

Дивошъ, 188 фор. 30 мер. жита, 25 мер. кукур. 6 хв. дрва, 12 фун. свећа, квартиръ са 1 соб. куйн. подрум. и баштомъ одъ 450 квадр. хватій, и за огревъ школе 3 хвата дрва.

Добринци даю 200 фор. г. н. 20 п. м. жита, 10 п. м. м. кукуруза, 6 хв. дрва, 6 фун. свећа, 4 хвата сламе за школу, 10 фор. за чишћ. и лож. школе, и квартиръ са 1 собомъ и куйномъ. —

Ердесикъ, 200 фор. 30 м. жита, 25 м. кукур. 3 хвата дрва, 12 фун. свећа, квартиръ са 2 собе, куйн. ком. подр. и баштомъ одъ 300 квадр. хв. за огревъ школе 3 хв. дрва.

Жарковацъ поредъ Сомбора, исто оно што и Буковацъ.

Плокъ, 241 фор. 12 хв. дрва, 12 фунти свећа, квартиръ са 2 собе и куйномъ, и 6 хв. дрва за огревъ школе.

Пиѝия дае 320 фор. г. н. 3 хв. сламе за школу, 38 ф. за чишћ. и лож. школе, и ктартиръ са 2 собе, куйномъ, комор. шупомъ и подрумъ. —

(Продужиће се.)